

Tafel Elektriciteit

Verslag 10 april 2019

Aanwezig

- Martin Martens, Enduris
- Dirk Vermaire, Impuls Zeeland
- Peter van Sante, gemeente Schouwen-Duiveland
- Ferry Koen, Delta
- Maarten den Dekker, North Sea Port
- Ira von Harras, ZMf
- Lizette de Hond, gemeente Tholen
- Gerrit Rentier, Zeeuwind
- Jorim de Boks, PZEM
- Mathieu van Woerkom, Provincie Zeeland

Opening en mededelingen

- ZMF en Zeeuwind hebben een brief geschreven aan de formateur, over de inzet van de RES. Bedoeld om dit proces van harte te steunen. De brief zal ter kennisname worden rondgestuurd.
- Mathieu benoemt een aantal bijeenkomst waar iedereen uitgenodigd is:
  - 7 mei is bijpraat/bedank borrel voor iedereen die bij de RES betrokken is geweest. Om te bedanken voor het gedane werk en te vieren dat er een eerste tussenproduct is. Is van 16-18u in het Waterschapskantoor.
  - 22 mei (ZB Middelburg), 27 mei (de Mythe Goes) en 3 juni (Biobased center Terneuzen) worden informatiebijeenkomsten gehouden voor raads-/statenleden en geïnteresseerde inwoners. Ook hier is iedereen van harte welkom, geef even aan wanneer je wil komen want misschien kunnen we ook nog een rol toebedelen.
- Het verslag van de vorige vergadering wordt met een aantal wijzigingen vastgesteld.

Subtafel infra en flex

Martin heeft een tekst geschreven over het net, zowel elektriciteit als gas. Voor het elektriciteitsnet zijn op gemeenteniveau berekeningen gemaakt van de beschikbare netcapaciteit (voor het invoeden van wind- en zonneparken) voor verschillende termijnen:

- 2019
- binnen 1-2 jaar te realiseren
- binnen 3-5 jaar te realiseren
- binnen 5-10 jaar te realiseren

Martin benadrukt dat dit gepaard gaat met vele onzekerheden. Onzekerheden die zich vaak op meerdere fronten tegelijk afspelen: 1) omvang, 2) planning en 3) locatie. Zodra hierover meer duidelijkheid is, kan Enduris gericht(er) werken aan daadwerkelijke realisatie van de gewenste ontsluitingscapaciteit.

Samengevat: Zeelandbreed is er een capaciteit van zo'n 450 MW, terwijl er tot 2030 zo'n 1000 MW duurzame energie bij moet. Dit is geen ramp, maar er moet wel door Enduris geïnvesteerd worden (zo'n 60 MW per jaar capaciteit erbij) én we moeten in Zeeland goed met elkaar afstemmen welke regio's/plannen we eerst doen, en welke regio's/plannen later aan bod komen. Niet alles kan tegelijkertijd.

In het document doet Martin een aantal voorstellen om netproblemen te voorkomen. Deze worden puntsgewijs langsgelopen om te kijken of deze punten 1-op-1 in de RES kunnen worden opgenomen:

1. Een capaciteitstoets voorafgaand aan vergunning- of subsidieaanvraag. Subsidie voor opwek mede baseren op locatiekeuze en beschikbare capaciteit op de voorziene locatie.
2. Regie op locaties voor duurzame opwek via Regionale Energiestrategie.
3. Passende regelgeving:
  - a. Hervorm de wettelijke redundantie-eis voor invoeders, om meer capaciteit vrij te spelen in het bestaande net. Dit in combinatie met mogelijkheden tot het aftoppen van piekproductie uit wind- en zonneparken, als dat nodig is.
  - b. Wind en zon samen op één kabel (cable pooling) toestaan.
  - c. Financiële ruimte en prikkels voor de netbeheerder om uitbreidingsinvesteringen in de netinfrastructuur te doen waarmee geanticipeerd wordt op daadwerkelijke realisatie van duurzame opwek en de plannen uit de RES.
  - d. Versnelling van planologische procedures zonder dat daarbij de mogelijkheid van inspraak van de burger in het gedrang komt.
  - e. Zorg voor een nieuw wettelijk aansluitkader zodat de netbeheerders kunnen gaan werken met een wensweek in plaats van een vooraf vastgestelde uniforme termijn.
  - f. Stimuleer het flexibel elektriciteitsverbruik bij eindgebruikers dicht bij de opweklocaties, zoals de industrie, zodat netverzwaringen kunnen worden uitgesteld c.q. congestieproblemen worden opgelost.
  - g. Zorg voor een wettelijke stimulans en ruimte voor het opslaan van elektriciteit in batterijen of het omzetten in waterstof.

Gerrit geeft aan dat Zeeuwind moeite heeft met punt 1. Hij wil dit intern afstemmen. De punten worden verder doorgenomen, besloten wordt alle leden de tijd krijgen hierop te reageren. Deadline wordt gesteld op reageren vóór 18 april.

Teksten RES-hoofdstuk Elektriciteit

Hoofdttekst wind en zon

- Er wordt gesteld dat er nog ruimte is voor 100 tot 170 MW extra windcapaciteit. Gerrit vraagt zich af op basis waarvan dit is berekend.
- Er staat "met 700 MW is de grens in beeld". Wat wordt hier bedoeld, want vermogen is niet hetzelfde als opwek. Met opschalende technieken is het gevoel in de groep dat de opbrengst hoger kan zijn. Eigenlijk kan je dus beter opschrijven dat de locaties ook het maximum bepalen.
- Graag nog de wens opnemen om zon op nieuw dak te verplichten in bijv. vergunningen.
- Jorim geeft aan dat het genoemde getal van SDE voor zon op dak (400 MW) te hoog lijkt, volgens hem gaat het in totaal maar om 500 MW.
- Ira doet de suggestie om 2 punten toe te voegen aan de zonneladder, namelijk inpassing in natuur en milieu en participatie.

Conclusie: Martin en Mathieu kijken naar de tekst om deze anders te formuleren en de genoemde punten mee te nemen cq uit te zoeken.

Toekomstverkenning: CO₂-vrije elektriciteitsvoorziening in 2050

Jorim en Dirk hebben de tekst die vorige keer is behandeld, op een aantal punten aangepast. Kan worden opgenomen in de hoofdttekst.

Vervolgafspraken

- Volgende vergaderingen:
  - Woensdag 24 april 10.00u bij het waterschap (kamer 1.15)

-
- Woensdag 8 mei 9.00-13u bij het waterschap.
  - Voor de volgende vergadering:
    - Iedereen geeft opmerkingen over de nieuwe teksten door, vóór 18 april.
    - 24 april zal in een kleinere groep plaatsvinden, maar gelet op de tekstuele opmerkingen die er nog liggen gaat het wel door.

